

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine je članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21-pročišćeni tekst i 16/22), koji propisuje da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Odlukom o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine (Službeni glasnik Grada Zagreba 30/23; u daljnjem tekstu: Odluka) propisani su uvjeti, postupak i kriteriji za dodjelu Stipendije Grada Zagreba učenicima srednjih škola, studentima sveučilišnih i stručnih prijediplomskih i diplomskih studija, sveučilišnih integriranih studija i stručnih kratkih studija pripadnicima romske nacionalne manjine te prava i obveze korisnika stipendije.

Izmjene i dopune Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine (u daljnjem tekstu: Prijedlog odluke) predlažu se jer je primjena Odluke u praksi ukazala na potrebu dopune odnosno izmjene pojedinih odredbi s ciljem da primjena odluke u praksi bude učinkovitija, ali i zbog potrebe praćenja rasta troškova života i inflatornog kretanja u državi. Naime stopa inflacije u 2023. godini u Republici Hrvatskoj iznosila je 8,4 %, a Pravilnikom o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 143/23) povećan je neoporezivi iznos stipendije koji sada iznosi do 560,00 eura mjesečno. S obzirom na navedeno, predlaže se povećati mjesečne novčane iznose stipendije za učenike s 360,00 eura na 380,00 eura, a za studente s 500,00 eura na 520,00 eura.

Prijedlogom odluke predlaže se za studente završne godine studija propisati uvjet da im je prilikom podnošenja prijave na natječaj preostalo najmanje 30 ECTS bodova do završetka studija. Naime, važećom Odlukom nisu bili uređeni slučajevi vraćanja primljenog iznosa Stipendije od studenata koji su stipendiju primali za završnu godinu studija, a u kojoj upravo iz razloga što je završna godina, neki od njih nisu bili u mogućnosti ostvariti najmanje 40 ECTS bodova. Zbog toga se sada predlaže dopuniti uvjete za sudjelovanje na natječaju u smislu da je studentu završne godine studija prilikom prijave na natječaj, preostalo najmanje 30 ECTS bodova do završetka studija što znači da on u toj godini mora i ostvariti najmanje 30 ECTS bodova.

Nadalje, radi izjednačavanja studenata s učenicima u pogledu zasnivanja radnog odnosa, obavljanja samostalne djelatnosti obrta ili drugog slobodnog zanimanja, briše se u uvjetima za sudjelovanje na natječaju odredba koja je onemogućavala studentima koji su zasnovali radni odnos prijavu na natječaj za dodjelu stipendije.

Prijedlogom odluke, nadalje, predlaže se dopuniti Odluku odredbama koje se odnose na digitalizaciju procesa prijava na natječaj za dodjelu Stipendije putem sustava eStipendije, a to su odredbe kojima se propisuje podnošenje prijave na natječaj, dopuna dokumentacije i podnošenje prigovora.

Kako bi se nakon vrednovanja osnovnih i dodatnog kriterija, svim kandidatima s istim brojem bodova omogućilo da budu uvršteni na rang-listu, predlaže se odredbu dopuniti na način da ako i nakon primjene dodatnog kriterija bude više kandidata na začelju rang-liste koji će imati isti broj bodova, na rang-listu će biti uvršteni svi kandidati koji su po dodatnom kriteriju ostvarili isti broj bodova.

Prijedlogom odluke predlaže se, radi usklađivanja s odlukama koje propisuju dodjelu Stipendije Grada Zagreba za deficitarna zanimanja i dodjelu Stipendije Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom, na identičan način propisati bodovanje izvannastavnih i izvanškolskih rezultata učenika u prethodne dvije školske godine te se slijedom toga briše bodovanje kontinuiranog sudjelovanja u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima iz područja znanosti ili umjetnosti najmanje 2 godine.

Nadalje, predlaže se, zbog inflatornih utjecaja, izmijeniti bodovanje socioekonomskog statusa kandidata prema prosječnim mjesečnim prihodima po članu kućanstva na način da se kao mjerodavno razdoblje umjesto razdoblja od 1. siječnja do 31. prosinca prethodne godine uzima razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće kalendarske

godine. Isto se predlaže jer se od 2. siječnja 2024. primjenjuje Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 143/23) prema kojem se oporezivim primicima fizičkih osoba koje ostvaruju drugi dohodak iz članka 39. Zakona o porezu na dohodak, ne smatraju iznosi što ih isplaćuju isplatiitelji, u ovom slučaju stipendije, učenicima za redovito školovanje i studentima u redovitom statusu na srednjim, višim i visokim školama do 560,00 eura mjesečno. Nadalje, podižu se iznosi u pet cenzusnih razreda i povećavaju bodovi. Također se predlaže povećati dohodovni cenzus sa sadašnjih 70% od proračunske osnovice na 80 % od proračunske osnovice. Naime, sukladno Zakonu o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu (Narodne novine 149/23), proračunska osnovica za 2024. godinu iznosi 441,44 eura, čime bi predloženi dohodovni cenzus od 80% iznosio 353,15 eura te da se u prosječni mjesečni prihod ne uračunava godišnji primitak učenika i studenata za rad preko učeničkih i studentskih udruga.

Slijedom navedenog, bodovi bi se prema prosječnim mjesečnim prihodima po članu zajedničkog kućanstva, ostvarenim u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće kalendarske godine, dodjeljivali na sljedeći način:

a) od 169 eura i manje - 5 bodova

b) od 169,01 eura do 215,00 eura - 4 boda

c) od 215,01 eura do 261,00 eura - 3 boda

d) od 261,01 eura do 307,00 eura - 2 boda

e) od 307,01 eura do 80% proračunske osnovice određene zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske u godini u kojoj se raspisuje natječaj za dodjelu Stipendije - 1 bod.

Također se predlaže, u istom članku kojim se propisuje bodovanje socioekonomskog statusa kandidata, dopuniti odredbu odnosno uskladiti je sa Zakonom o inkluzivnom dodatku (Narodne novine 156/23) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2024., na način da se omogući dodjela 1 boda kandidatu koji živi u kućanstvu s bratom ili sestrom, a koji su korisnici prava na osobnu invalidninu ili doplatka za pomoć i njegu, odnosno prava na inkluzivni dodatak.

Nadalje, važećom odredbom propisano je da korisnik Stipendije ne može istodobno biti korisnik neke druge novčane stipendije, a Prijedlogom odluke predlaže se propisati da korisnik Stipendije ne može istodobno biti korisnik neke druge novčane stipendije financirane javnim sredstvima, što je znatno povoljnije za učenike i studente.

Primjena Odluke u praksi ukazala je kako Odlukom nisu bili uređeni slučajevi vraćanja primljenog iznosa Stipendije od studenata koji su stipendiju primali za završnu godinu studija, a u kojoj upravo iz razloga što je završna godina, nisu bili u mogućnosti ostvariti najmanje 40 ECT bodova. Dopuna ove odredbe usklađena je s dopunom odredbe članka 5. Odluke koja propisuje uvjete za sudjelovanje na natječaju gdje je predloženo propisati uvjet da je studentima završne godine studija preostalo najmanje 30 ECTS bodova do završetka studija.

S obzirom na gore navedeno, predlaže se Gradskoj skupštini Grada Zagreba donošenje Odluke o izmjenama i dopunama Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine u predloženom tekstu.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Sredstva za provođenje ove odluke osigurana su u Proračunu Grada Zagreba za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. godinu

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. povećava se mjesečni iznos Stipendije s 360,00 eura za učenike na 380,00 eura, a mjesečni iznos Stipendije za studente s 500,00 eura na 520,00 eura.

Člankom 2. propisuje se uvjet za sudjelovanje na natječaju da je studentima završne godine studija do završetka studija preostalo najmanje 30 ECTS bodova te se briše odredba koja propisuje uvjet da kandidati nisu u radnom odnosu, niti obavljaju samostalnu djelatnost obrta ili drugog slobodnog zanimanja.

Člankom 3. propisuje se da se prijave podnose na jedinstvenom elektroničkom obrascu putem sustava eStipendije dostupnom na poveznici koja se objavljuje u sklopu natječaja.

Člankom 4. određuje se da se dopuna dokumentacije podnosi na elektroničkom obrascu putem sustava eStipendije.

Člankom 5. propisuje se da ako i nakon primjene dodatnog kriterija više kandidata ostvari isti broj bodova kao zadnji na rang listi, na rang-listu će biti uvršteni svi kandidati koji su po dodatnom kriteriju ostvarili isti broj bodova.

Člankom 6. predlaže se kod izvannastavnih i izvanškolskih rezultata učenika u prethodne dvije školske godine, brisati bodovanje kontinuiranog sudjelovanja u izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima iz područja znanosti ili umjetnosti najmanje 2 godine.

Člankom 7. propisuje se bodovanje socioekonomskog statusa kandidata prema prosječnim mjesečnim prihodima po članu kućanstva na način da se kao mjerodavno razdoblje uzima razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja tekuće kalendarske godine. Podižu se iznosi u pet cenzusnih razreda i povećavaju se bodovi na sljedeći način:

a) od 169 eura i manje - 5 bodova

b) od 169,01 eura do 215,00 eura - 4 boda

c) od 215,01 eura do 261,00 eura - 3 boda

d) od 261,01 eura do 307,00 eura - 2 boda

e) od 307,01 eura do 80% proračunske osnovice određene Zakonom o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske u godini u kojoj se raspisuje natječaj za dodjelu Stipendije - 1 bod.

Također se propisuje da se u prosječni mjesečni prihod ne računavaju primici učenika i studenata na školovanju za rad preko učeničkih i studentskih udruga.

Također se, radi usklađivanja sa Zakonom o inkluzivnom dodatku propisuje da se učeniku/studentu koji živi u kućanstvu s bratom ili sestrom koji su predškolske dobi ili su u sustavu redovitoga osnovnoškolskoga, srednjoškolskoga i visokog obrazovanja ili su korisnici prava na doplatak za pomoć i njegu ili prava na osobnu invalidninu na temelju propisa iz područja socijalne skrbi odnosno prava na inkluzivni dodatak dodjeljuje po 1 bod za svakog brata i sestru.

Člankom 8. propisuje se da se prigovori podnose preko nadležnoga gradskog upravnog tijela na elektroničkom obrascu putem sustava eStipendije.

Člankom 9. propisuje se da korisnik Stipendije ne može istodobno biti korisnik neke druge novčane stipendije financirane javnim sredstvima te se briše odredba da za vrijeme korištenja Stipendije, korisnik Stipendije ne može zasnovati radni odnos, samostalno obavljati djelatnost obrta ili drugoga slobodnog zanimanja.

Člankom 10. dopunjuje se odredba članka 27. Odluke koja propisuje slučajeve kada je korisnik stipendije dužan vratiti primljeni iznos stipendije, pa se dodatno propisuje da je student završne godine studija dužan ostvariti najmanje 30 ECTS bodova u završnoj godini studija za koju je primao stipendiju jer će u protivnom biti dužan vratiti primljeni iznos stipendije.

Člankom 11. utvrđuje se da odluka stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku Grada Zagreba što je sukladno članku 119. stavku 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23), kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave.